

14.1.5

(המזכה לעובר לא קנה) 7b → (מתניב רבי אמי) 6b

1. וביום הראשון מקרא קדש וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכה לא יעשה בהם אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם: שמות י"טז
 2. ויקח עשרה אנשים מזקני העיר ויאמר שבו פה וישבו: דות פרק ד פסוק ב
 3. במקהלות ברכו אלהים ה' ממקור ישראל: תהלים פרק טח פסוק כז

- I Continuation and conclusion of discussion regarding מצוה on שבת
- a *Challenge* against leniency: lancing a boil is חייב if it is in order to create the opening – but if to get out pus – פטור
 - i (=מותר); challenge against position that prohibits
 - b *Response*: pus is separated from flesh and is amassed together (no חבורה)
 - c *Rulings*: various אמוראים who permitted בעילת מצוה בשבת (רב יהודה, רב זביד, רב אמי, ר' אמי, רב זביד, רב יהודה)
 - i *Variant*: רבא permitted it only on י"ט
 - ii *Challenge*: (assumption – it is essentially considered a מלאכה, but permitted on י"ט due to נפש [v. 1]) is חבורה permitted as an extension of נפש – if so, even smoking incense should be permitted
 - 1 *Rejoinder*: v. 1 indicates that the allowance of נפש אוכל has to be accessible and utile to all (לכל נפש)
 - 2 *Response*: if so, expensive meat should be prohibited
 - 3 *Defense*: expensive meat is something everyone would enjoy if they could afford it
 - iii *Odd report*: ר' יוחנן "instructed" (הורה) to prohibit
 - 1 *Challenge*: the verb הורה is always associated with permission
 - 2 *Response*: several counter-examples where הוראה is a prohibition
 - iv *Final ruling*: בעילת מצוה is permitted on שבת
- II ברכת חתנים
- a רב: both בתולות and אלמנות require a ברכה
 - b *Challenge*: רב הונא said that an אלמנה doesn't require a ברכה
 - c *Resolution*: if the husband is a בחור, we require a ברכה; if he is a widower (e.g.), no ברכה
 - d *Challenge*: רב הונא and רב יוחנן were widower and widow, yet v. 2 seems to be an instance of ברכת חתנים (hence – 10 elders)
 - e *Answer*: רב הונא intended to limit ברכה for אלמנה to 1 day – "doesn't require" =7 days
 - i *Challenge*: אלמנה is beneficiary of שקדו - 3 days of שמחה
 - ii *Answer*: אלמנה always gets 3 days of elation; ברכה distributes: (1 if בחור, 7 if אלמן)
 - iii *Challenge*: ruling that a בתולה gets 7 days of ברכה and an אלמנה gets 1
 - iv *Answer*: these are minimal limits – no בתולה will get less than 7; no אלמנה will get less than 1 day
 - f *Tangential review*: interpretation of vv. 2-3
 - i ר' נחמן: v. 2 is a source for the requirement of 10 for ברכת חתנים
 - ii ר' אבהו infers it from v. 3
 - 1 קריעת י"ס ר' נחמן reads v. 3 as ר"מ, homiletically describing song of children in utero at י"ס
 - 2 ר' אבהו agrees – but the use of מקור implies an association with marriage
 - 3 ר' אבהו rejects the notion that בועז assembled 10 elders for ברכת חתנים; rather, it was to publicize the permission to marry (מאבי ולא מואביה) רות – as שמואל once gathered 10 to publicize the הלכה that if one is מקנה something to an עובר it is valid (הלכה – it isn't a valid קנין)